

Erilaiset perhekoonpanot: apilaperheet

KAKSIAPILA

- Tarkoittaa, että kaksi henkilöä, joilla useimmiten toisella kohtu ja munasoluja ja toisella siittiötä, muodostavat perheen.
- Lapsen voidaan saattaa alulle käyttämällä lahjoitettuja sukusoluja ja olla yhdessä vanhempia adoptoidulle tai sijaissynnytyksen kautta alkunsa saaneelle lapselle.
- Lapsi voidaan saattaa alulle myös kotikonstein, esim. koti-inseminaatiolla, tai klinikalla inseminaatioin tai koeputkihedelmöityksen avulla.
- Lapsen alulle saattamiseksi voidaan käyttää myös klinikan palveluita kotikonstien tueksi.
- Isyys yleensä tunnustetaan ja molemmat ovat juridisia vanhempia.
- Huoltajina molemmat tai vain toinen.
- Yhdessä sovitaan, kumpi on lähivanhempi ja kuinka paljon aikaa lapsi missäkin ikävaiheessa viettää kussakin kodissaan.

KOLMIAPILA

- Tarkoittaa, että pariskunta ja itsellinen henkilö tai polyt (monisuhteissa elävät henkilöt) muodostavat perheen.
Ei ole mitään väliä, mitä sukupuolta vanhemmat ovat.
- Lapsen alulle saattaminen; useimmiten pariskunnalta löytyy toisia sukusoluja ja itselliseltä ihmiseltä toisia.
- Sukusolut voivat olla myös talletettuja ennen transprosessia tai niitä voidaan ostaa klinikalta. Munasolut voivat myös olla isältä ja siittiöt äidiltä.

esimerkkinä NAISPARI JA MIES

- Biologisina vanhempina yleensä toinen naisista ja mies. Lapsen alkuunsaanti kotona tai klinikalla.
- Juridisina vanhempina, joko perheen sisäisen adoption avulla synnyttänyt ja hänen puolisonsa tai synnyttänyt ja mies.

Vaihtoehto A: Jos naiset ovat juridisia vanhempia

isä voi tunnusta isyyden ennen adoptiota ja saada tapaamisoikeuden lapseen, jolloin;

- ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta isältä.
- lapsi voi olla kirjoilla vain äideillä.
- käytännön järjestelyistä voidaan sopia hyvin vapaasti.
- isälle voidaan yrittää hakea (oheis)huoltajuutta, mutta tuskin saadaan, koska taustalla luopuminen juridisesta vanhemmuudesta.
- Tiedonsaantioikeus voidaan hakea myös ei-juridiselle vanhemmalle.

isä voi olla tunnustamatta, jolloin;

- ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta isältä.
- lapsi voi olla kirjoilla vain äideillä.

- käytännön järjestelyistä voidaan sopia hyvin vapaasti.
- isälle voidaan yrittää hakea (oheis)huoltajuutta, on mahdollisuudet saada.

Vaihtoehto B: Jos lapsella on juridisina vanhempina synnyttäjä ja isä eli yksi vanhempi per koti

- ei-synnyttäneelle naiselle voidaan hakea (oheis)huoltajuutta, on mahdollisuudet saada.
- jos ei huoltajuutta, niin tiedonsaantioikeus.
- Jos molemmat vanhemmat huoltajina, voi lapsi olla kirjoilla kummassa tahansa kodissa.
- Etävanhempi on elatusvelvollinen, voidaan myös sopia yhdessä 0e / kk.
- Tapaamissopimus voidaan vahvistaa: lastenvalvojalla tai käräjäoikeudessa.

esimerkkinä MIESPARI JA NAINEN

- Biologisina vanhempina yleensä toinen miehistä ja nainen. Alkuunsaanti kotona tai klinikalla.
- Juridisina vanhempina joko perheen sisäisen adoption avulla lapsen isyyden tunnustanut ja hänen puolisonsa tai synnyttänyt ja mies.

Vaihtoehto A: Jos miehet ovat juridisia vanhempia, jolloin:

- synnyttäjä voi antaa lapsen isän puolisolle adoptoitavaksi ja saada tapaamisoikeuden lapseen.
- tässä tilanteessa ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta äidiltä.
- lapsi voi olla kirjoilla vain isiensä luona.
- käytännön järjestelyistä voidaan sopia hyvin vapaasti.
- Äidille voidaan yrittää hakea (oheis)huoltajuutta, mutta tuskin saadaan, koska taustalla luopuminen juridisesta vanhemmuudesta.
- Tiedonsaantioikeus voidaan hakea myös ei-juridiselle vanhemmille.

Vaihtoehto B: Lapsella juridisina vanhempina synnyttäjä ja isä eli yksi vanhempi per koti, jolloin:

- ei-juridiselle isälle voidaan hakea (oheis)huoltajuutta, paremmat mahdollisuudet saada, jos haetaan ennen isyyden tunnustusta.
- jos ei huoltajuutta, niin tiedonsaantioikeus.
- Jos molemmat vanhemmat huoltajina, voi lapsi olla kirjoilla kummassa tahansa kodissa.
- Etävanhempi on elatusvelvollinen, voidaan sopia 0e/kk.
- Tapaamissopimus voidaan vahvistaa: lastenvalvojalla tai käräjäoikeudessa.

esimerkkinä KESKENÄÄN ERI SUKUPUOLTA OLEVA PARI JA SYNNYTTÄJÄ

- Biologisina vanhempina synnyttäjä ja pariskunnasta se, jolla on siittiöitä, ellei siittiöitä hankita hedelmöityshoitoklinikan kautta.
- Juridisina vanhempina, joko perheen sisäisen adoption avulla isyyden tunnustanut ja hänen puolisonsa tai synnyttänyt ja isyyden tunnustaja.

Vaihtoehto A: Jos pariskunta on vanhempia, jolloin:

- Isyyden vahvistamisen jälkeen synnyttäjä luovuttaa lapsen isän aviopuolisolle ja saada tapaamisoikeuden lapseen, jolloin:
- ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta synnyttäjältä.
- lapsi voi olla kirjoilla vain isällä ja tämän puolisoilla.
- käytännön järjestelyistä voidaan sopia hyvin vapaasti.

- synnyttäjälle voidaan yrittää hakea (oheis)huoltajuutta, mutta tuskin saadaan, koska taustalla luopuminen juridisesta vanhemmuudesta.
- Tiedonsaantioikeus voidaan hakea myös ei-juridiselle vanhemmalle
- Isyyden voi olla tunnustamatta, jolloin;
- ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta biol. isältä
- lapsi voi olla kirjoilla vain synnyttäjällä
- käytännön järjestelyistä voidaan sopia hyvin vapaasti.
- ei-juridisille vanhemmille tai toiselle heistä voidaan yrittää hakea (oheis)huoltajuutta, on mahdollisuudet saada.

Vaihtoehto B: Lapsella juridisina vanhempina synnyttäjä ja biol. isä eli yksi vanhempi per koti, jolloin

- ei-biologiselle vanhemmalle voidaan hakea (oheis)huoltajuutta, on mahdollisuudet saada.
- jos ei huoltajuutta, niin tiedonsaantioikeus.
- Jos molemmat vanhemmat huoltajina, voi lapsi olla kirjoilla kummassa tahansa kodissa.
- Etävanhempi on elatusvelvollinen, voidaan sopia Oe/kk.

Tapaamissopimus voidaan vahvistaa: lastenvalvojalla tai käräjäoikeudessa.

NELIAPILA

- Kaksi pariskuntaa jakaa lapsen vanhemmuuden.

Vaihtoehto A: Jos synnyttäjä ja tämän puoliso ovat juridisia vanhempia, jolloin:

- (biologinen)isä voi tunnustaa isyyden ennen adoptiota ja saada tapaamisoikeuden lapseen.
- ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta isältä.
- lapsi voi olla kirjoilla vain synnyttäjän kotona, ellei juridinen isä tai tämän puoliso ole (oheis)huoltaja.
- Ennen isyydentunnustusta voidaan hakea (oheis)huoltajuutta ei-tunnustavalle isälle/tunnustajan puolisolle.
- käytännön järjestelyistä voidaan sopia hyvin vapaasti.
- Tunnustaneelle isälle voidaan yrittää hakea (oheis)huoltajuutta, mutta tuskin saadaan, koska taustalla luopuminen juridisesta vanhemmuudesta.
- Tiedonsaantioikeus voidaan hakea myös ei-juridisille vanhemmille.
- Isä voi olla tunnustamatta, jolloin:
- ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta biol. isältä.
- lapsi voi olla kirjoilla vain synnyttäjän ja tämän puolison luona, ellei toinen isä tai hänen puolisonsa ole (oheis)huoltaja.
- Toiselle ei-juridiselle vanhemmalle voidaan hakea (oheis)huoltajuutta. Kummallekin voidaan hakea, mutta tuskin saadaan.
- käytännön järjestelyistä voidaan sopia hyvin vapaasti.

Vaihtoehto B: Lapsella juridisina vanhempina synnyttäjä ja isä eli yksi vanhempi per koti, jolloin:

- ei-juridisille vanhemmille voidaan hakea (oheis)huoltajuutta, jos saadaan niin luultavasti vain lähivanhemman kanssa asuvalle.
- jos ei huoltajuutta, niin tiedonsaantioikeus.
- lapsi voi olla kirjoilla kummassa tahansa kodissa.
- Etävanhempi on elatusvelvollinen, voidaan sopia Oe/kk.

- Tapaamissopimus voidaan vahvistaa: lastenvalvojalla tai käräjäoikeudessa.

Vaihtoehto C: Lapsella biologinen isä ja tämän puoliso ovat juridisia vanhempia, jolloin:

- (biologinen)isä tunnustaa isyyden ennen adoptiota, synnyttäjä luovuttaa lapsen adoptoitavaksi isän (rek./avio) puolisolle, jolloin:
- ei automaattista perintöä eikä elatusvelvollisuutta synnyttäjältä (tai synnyttäjän puolisolta)lapseksi voi olla kirjoilla vain isän kotona, ellei synnyttäjä tai hänen puolisonsa ole (oheis)huoltaja.
- Ennen isydentunnustusta voidaan hakea (oheis)huoltajuutta synnyttäjän kumppanille.
- käytännön järjestelyistä voidaan sopia, kuinka halutaan.
- Adoption jälkeen voidaan yrittää hakea synnyttäjälle (oheis)huoltajuutta, mutta tuskin saadaan, koska taustalla luopuminen juridisesta vanhemmuudesta.
- Tiedonsaantioikeus voidaan hakea myös ei-juridisille vanhemmille.